

Neves per la Cesa de Paussa de Sèn Jan

Lscomenz de l'an à portà na bela neva per la cesa de paussa de Fascia a Sèn Jan. Va dit dantfora che te la 25 strutture loghedes sul tegnir provinziel l'é vegnù dezedù n lijjier augment de la retes, ma ampò la cesa de paussa fasciana l'é una de cheles che mantien l pries più bas: 42 euro e 85 centejimes a l dì, contra la maoranza che à l pries mesan che va dai 45 ai 51 euro a l dì. Ma la neva revèrda l smaorament del numer de posc let de basa. Chest al dò de na domana portèda dant da l'assessor regionel e conseer provinzièl a Trent Beppe Detomas e aproeda te l'ultima finanziara, che uzea l besen de più sostegnes per Fascia, vedù ence che te la autra strutture a livel provinziel i sostegnes era stac maores.

Coscita i sarà 5 i neves posc let de basa, ruan a 48. Apede a chisc se jonta i posc let a paament. Un post convenzionà l ven finanzia à la provinzia con presciapecch 45 mile euro a l'an.

Chesta neva contribuzion jirà nia demò a la strutura, ma a sostegnir duc chi servijes sanitaries che ven proferì via per l dì: i basc' da porter te ciasa a la jent de età, i servijes sanitaries de logopedia e fisioterapia, l'acolienza via per l dì de jent de età che i vegn compagnè coi pulmins.

Autra scomenzadiva che à portà a compiment la cesa de paussa è la revista dal titol "EIES VIVES". Na revista rueda a sia seconda edizion che ten ite momenc de vita, emozions, recordanzes scrites dai ghesc e sia families, dai operatori e ence dai volontadiives. Dassen contenta Serena Pederiva che à abù l'endrez de meter adum l codejel.

L'an passà era vegnù fora la revista senza titol, con demò n pont de domana; chest ajache chi che à envia via l proget à spetà de fer na sort de sondaje dal daite de la cesa su coche aesse podù aer inom. La majon no l'é demò n lech olà se pussèr, ciaper la cures e l didament che serf, fer atividades, ma ence ster ensemble per passer via miec che l'é meso chesta pèrt de la vita. Per chest l'é vegnù domanà fora a la jent de età, cun sia cultura, esperienzes e saeres ma ence ai volontàres e ai familiars de conter valch che i à vivù e de l meter per iscrit. L'é laite esperienzes de vita gustégoles, emozions, recordanzes scrites da persone che te l'enemà è artis, poec' e che à muie da contèr.

m.d.

S nai jor

Quella della stella è un'antica tradizione di Fierozzo e Palù. I "stelari", gente del paese, passano casa per casa ad annunciare i Re Magi, portatori di doni per Gesù Bambino. Si offre loro un posto caldo dove cantare e un po' di denaro per la chiesa.

S ist kemmen de Bainechtn ont der leiste to van jor aa. A vòrt as s kimmt der vimfontzboa'sk van schanktönderer, ist schoa' as de tir der leiste to van jor aa ont en an moment heift u's nai mu'net as s trogt s nai jor. Vimf to derno, s kimmt der beganate to ont s ist schoa' zait za kearn um za schual. Bail sait men hoa'm za ròstn a ker, de zait geat pahenner! Haier, dòra, hom se se nogalaft an sunta no der ònder ont men hòt nea'mer gabiss en an bellen to sait men gaben. Men sait austònnen en de vria ont men hòt nea'mer verstònnen benn s ist za leing se u van bertecher oder van suntecher. Ont ver haier aa, s ist bider kemmen der genner ont abia òll jor, s nai jor trogt de stela en de haiser van vlarotzer ont van palaier. En Palai, geat men schoa' der leiste to van jor, dòra der earste ont bider der seckste to van genner. En Vlarotz, Auserpèrg, Mitterpèrg ont Inderpèrg, geat men vir a vòrt aloa' en òll haus.

De lait plaim as de tir ont bòrtn. De hearn singen de stelare as de glaimern se òlbe mear. Finz as de sai'n as de tir van haus! De hòlt se au za singen ont za trinken oder èssn eppes en bòrm, de bintschn guata dinger ver en jor as s bart kemmen ont gea'n haus ver haus za möchen aus der gònze dorf. Men opfert eppes ver de kirch ont de òrmen sealn. De stela ist an ölten prauach as nou schecket gaheart ist en de doin derven. S hòt òlbe mear kinder as toalnemmen za singen, men rift spat der ring, ober an stuck möchen se sei aa gearn. En òll haus, dòra, kemmt men aningariaft ver za plepperen a ker ont plaim en bòrm. S hòt jarder gahòp, as s ist runt kòlt gaben ausbende ont men hòt gamiast òcht gem bou hòt men galeigt de vias avai der schnea ont der ais hom gamòcht schliffen vort de lait. Haier, sèll ist nèt gaben ont men sait nou noch za bòrtn a ker schnea ver za varm va bais de ingern schea'n platz.

Chiara Pompermaier

LADINO

Von khlumma affon groaz skèrmo

MÖCHENO

di Luca Zotti

Resina" è il titolo del film che il giovane regista Renzo Carbonera ha deciso di girare a Luserna durante la primavera prossima. Una giovane donna innamorata della musica e con uno smisurato desiderio di successo si trova improvvisamente a dover fare i conti con il suo passato e le sue origini, in un piccolo paesino di montagna. Ciò che accade la costringe, nel bene e nel male, a rivedere tutto ciò che essa aveva previsto per la sua vita.

Di lusérnar soinda romai gibont in tschineprese ummar pa' lânt. 'Z bartn soin romai mearar baz zen djar bo da, a bòtta Zimbar Earde, un lai nà ploaz àndre nemmen abe 'z lem in lânt zo zoagaz in televisiong. Ma disan lânngez Lusérna bart machan in groaz spunning: vo dar TV zuar in groaz skèrmo von tschinema. Ja, umbrom dar redjsta Renzo Carbonera bart khemmen aft ünsarna Hoachebene abe zo nemma soi earst film bo da barthoazan "Resina", pech az pe biar. Viarundraitzehk djar, halbe beles un halbe tautsch, Carbonera hatt gimacht sa nöun dokumentardje un zboa kortometradje bo den hâm gitrakh zo gibinna ettlane prémie. Pitt Resina hatt zornirt in Trentino - un an earstn Lusérna - zo macha an film bo da redet vo a schümmanna un djunga diarn bo da arbatet vor di musika, sovl zo légada soi gântze lem. Maria, asó hoazze, is asó sichar zo bölla khemmen raich un starch gikhennt ke 'z geatar guat zo giana in pett pitt Roman, an altar diretòr vo orkestra bo dar hatt gihatt vorhoazt an platz arbat. Benn disa arbat khint gett in an àndra, Maria steata asó malamentar ke si vânkh au soine stratzan un vo dar statt, platz bo da

'izzar gest khennt disa groaz hummar zo soina gikhennt, kheat bidrumm in soi khlumma lente afti pérng: Lusérna. Da vinntze bidar a segno patze, ànka azta di sachan soin mear az bî' in ar bòtta: soi mâmma Eva krânk, di sbestar Sara borâtet un àna khumma mear lust zo khemma a par ummaz, di läut von lânt bo da zagattarn.

Maria, bidrumm atz Lusérna, höart ànka singen in alt kòro von mannen, bo da in ar bòtta iz gest dar peste vo alln in kòre, un est anvezte iz nà zo spèrra au. 'Z iz da bo se zornirt, givüart vo Quirino an altar mann von lânt, zo fermaraze a puzzle mearar atz Lusérna zo macha bidar läuchtn hoach in nám vo disan kòro. Tortmitt alle dise mannen, bidar zbsischen soine pérng, Maria vinnt bidar in lust zo macha musika, vinnt a naügar pual o, un a bidar naügez lem. Di sachandar gian vür girecht fin benn soi mâmma kontärtar ke Quirino, dar mann bo da se hatt gihatt gihelft, iz dar vatar bo da si hatt gihatt nia gikhennt. Di bëlt vo Maria vallt bidar um: si kheat bidrumm in di statt zo süacha Roman,

Ünsarna earde, hèrt a mearar untar 'z oage von tschineprese

ma da vorsteatze palle ke soi lem iz aft 'na àndra sait. Vor disan film Carbonera hatt zornirt ploaz atòr bo da hâm sa gimach àndre film; di toal vo Maria bart khemmen kontart vo Maria Roveran, djunga rivelatziong von belese tschinema, sa protagonista vo "Piccola Patria" vo Alessandro Rossetto un vo "La foresta di ghiaccio" vo Claudio Noce. Bartnda soin ànka Rade Serbedzija, Gestí Drassl un Anita Kravos. Dar film bart khemmen gizalt vo dar Rai un vo dar Trentino Film Commision, un gimacht pittar hilfe von Kamou vo Lusérna un von Dokumentatzionzentrum Lusérna.

●